

Genealogische opzoekingen (stamboomonderzoek)

Ben je op zoek naar je verleden? Aan de hand van de gegevens over de sleutelmomenten in het leven van iedere burger (geboorte, huwelijk, overlijden) kan je het bestaan van je voorouders reconstrueren.

Bronnen

De bronnen die je hierbij al een heel eind op weg helpen zijn de parochieregisters, de registers van de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters.

De parochieregisters

De parochieregisters zijn te vergelijken met de registers van de burgerlijke stand. Het verschil is echter dat deze registers werden bijgehouden door de geestelijkheid en niet door de gemeentelijke diensten. Het zijn dus de doopsels (i.p.v. de geboorten), de huwelijken en de begrafenissen (i.p.v. overlijdens) die werden geregistreerd. Het houden van registers van dopen, huwelijken en begrafenissen werd door de kerkelijke wetgeving verplicht in 1563.

Raadpleging

De originele registers van Ninove en de deelgemeenten worden bewaard in het **Rijksarchief van Gent, Bagattenstraat 43, 9000 Gent**.

Het stadsarchief is in het bezit van een kopie van de parochieregisters van Ninove en de deelgemeenten op microfilm.

De parochieregisters kan je ook online raadplegen op de website van het Rijksarchief. Maak via <http://search.arch.be> een account aan en krijg gratis toegang.

Registers van de burgerlijke stand

In 1796 (Franse periode) werd de burgerlijke stand ingevoerd. Sindsdien zijn de gemeenten verplicht om akten van geboorte, huwelijk en overlijden in tweevoud op te maken. Eén exemplaar wordt bewaard door de stad en één exemplaar wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg. Er worden ook jaarlijkse en tienjaarlijkse alfabetische namenlijsten van de akten opgesteld.

Raadpleging

Hou er rekening mee dat de wetgeving beperkingen oplegt omtrent de raadpleegbaarheid. Sinds 31 maart 2019 zijn de openbaarheidstermijnen van de registers van de burgerlijke stand gewijzigd. Voor de geboorteakten blijft de termijn 100 jaar. Huwelijksakten zijn nu voor iedereen openbaar na 75 jaar en overlijdensakten na 50 jaar.

Concreet betekent dit:

- **Geboorteakten:** vrije inzage en uittreksel/afschrift vanaf 1796 tot en met ouder dan 100 jaar **(tot en met 1920)**
- **Huwelijksakten:** idem tot en met ouder dan 75 jaar **(tot en met 1945)**
- **Overlijdensakten:** idem tot en met ouder dan 50 jaar **(tot en met 1970)**

De digitale beelden van de registers van de burgerlijke stand (1796-1910) werden geïndexeerd door verschillende vrijwilligers. Je kan de digitale burgerlijke stand raadplegen in de leeszaal van het stadsarchief.

Een afschrift van een geboorte-, huwelijks- of overlijdensakte kan je krijgen op volgende manieren:

- je komt zelf opzoekingen doen in de leeszaal van het stadsarchief
- je dient een aanvraag in bij het stadsarchief via e-mail of telefoon
- je kan zelf opzoekingen doen op de website van het [Rijksarchief](http://search.arch.be)

Wanneer je **jongere akten** wil raadplegen of er een uittreksel of afschrift van wil krijgen, dan is er een **getekende toestemming** nodig van de persoon op wie de akte betrekking heeft. Wanneer deze persoon is overleden, moet er een getekende toestemming worden gegeven van diens erfgenamen. Eén erfgenaam is voldoende. De ambtenaren van de burgerlijke stand zullen controleren of de toestemming afkomstig is van de erfgenaam van de overleden persoon door middel van het Rijksregister.

Bevolkingsregisters

In de bevolkingsregisters liggen de resultaten van de tienjaarlijkse volkstellingen vast. Elke gemeente houdt verplicht deze registers bij. Per adres vind je er elke bewoner van dat adres. De registers geven niet alleen de namen en voornamen van die personen, maar ook de burgerlijke stand (gehuwd, ongehuwd, weduwe of weduwnaar), beroep, geboorteplaats en -jaar, laatste woonplaats, datum van inschrijving op het huidige adres en bij verhuis ook het nieuwe adres. Ook datum van inschrijving in de gemeente en datum van overlijden kan je hier aantreffen. Deze gegevens zijn interessant voor wie een gezinssamenstelling wil kennen.

Raadpleging

Sinds 27 januari 2014 is er een nieuw koninklijk besluit van kracht met betrekking tot de ontsluiting van de bevolkingsregisters voor genealogisch, historisch en wetenschappelijk onderzoek. Voortaan gelden er twee regimes, afhankelijk of de registers meer of minder dan 120 jaar geleden werden afgesloten.

Bevolkingsregisters die meer dan 120 jaar geleden werden afgesloten:

Deze registers kunnen vrij worden geraadpleegd. Je kan de bevolkingsregisters tot het jaar 1899 raadplegen op de website www.madeindenderland.be. Zoek via 'Personen'.

Bevolkingsregisters die minder dan 120 jaar geleden zijn afgesloten:

Deze registers zijn niet raadpleegbaar. Wel kunnen er uittreksels uit de registers of getuigschriften (bewijs van afstamming of van woonst) worden aangevraagd voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden. Deze kunnen wel slechts aan de aanvrager worden afgeleverd mits schriftelijke toestemming van de persoon op wie ze betrekking hebben of van één van zijn verwanten. Het koninklijk besluit voorziet een duidelijke rangorde van de personen die hiervoor hun toestemming dienen te verlenen:

- in de eerste plaats is het de betrokkene zelf, indien deze nog in leven is en gezond van geest; voor een minderjarige dient deze toestemming te worden gegeven door zijn ouders of zijn voogd
- indien de betrokken persoon is overleden of niet meer gezond van geest is (bijvoorbeeld bij dementie), dient de toestemming te worden gegeven door diens langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner
- indien ook deze laatste niet meer in staat zou zijn om zijn/haar wil te uiten, dient deze toestemming te worden door ten minste één van de kinderen
- bij gebrek aan afstammelingen in de eerste graad die hun toestemming kunnen verlenen, kan de toestemming worden gegeven door het college van burgemeester en schepenen.

De aanvrager moet bij de stad een verzoekschrift indienen met de verklaring dat de gegevens enkel gebruikt zullen worden voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden, met vermelding van de eventuele publicaties waarvoor deze gegevens zullen worden aangewend.

Het college kan bovendien aan de aanvrager alle bijkomende inlichtingen vragen die vereist zijn om de gegrondheid van de aanvraag te beoordelen.

Voor elke raadpleging van bevolkingsregisters die minder dan 120 jaar geleden afgesloten zijn en die zich in het archief bevinden, wordt de schriftelijke toelating van het college van burgemeester en schepenen aan het personeel van het archief voorgelegd.

Andere zoekinstrumenten

Versillende vrijwilligers hebben zich ingezet om het archief toegankelijker te maken door de documenten over te typen of extra indices op te maken. Deze extra zoekinstrumenten worden ter beschikking gesteld via verschillende websites:

- Heemkring Okegem: [Families en personen te Okegem \(Ninove\) \(12e eeuw - 1909\)](#) en [Impegem \(Liedekerke\) \(17e eeuw - 1804\)](#)
- [Versillende genealogische archieftoegangen van Appelterre, Denderwindeke, Meerbeke, Neigem en Pollare](#)
- [Alfabetisch repertorium van families in Denderhoutem en Outer](#)

In het archief is er een kleine handbibliotheek ter beschikking die ondersteuning kan bieden bij je stamboomonderzoek. Enkele voorbeelden:

- Borighem G., *Gezinsreconstructie van Ninove (1796 - 1905)*, 4 delen, Liedekerke, 2007

- Borighem G., *Gezinnen en personen te Appelterre-Eichem (1796 – begin 20e eeuw)*, 2 delen, Denderleeuw, 2012
- De Geyter, E., *Lieferinge. Gezinsreconstructies 1599 - 1833*, s.l., Vlaamse Vereniging voor Familiekunde in samenwerking met VVF - Aalst, s.a.
- Van der Haegen A., *Aspelaere - Nederhasselt. Klappers overlijden 1615-1796*, s.l., s.a.